

מבשר טוב

סעודה ג'

פרשת חיי שרה

תשפ"ג

עיה"ק צפת

-א-

וַיְהִי חַי שָׂרָה מֵאָה שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְשִׁבְעֵי שָׁנִים שְׁנֵי חַי שָׂרָה (בראשית כג, א). פירש רש"י "שני חיי שרה - כלן שוין לטובה". וצריך ביאור איך שייך לומר שכל שנותיה של שרה היו לטובה, שהרי הוצרכה לצאת עם אברהם מחרן לארץ כנען, ואח"כ לרדת לגלות למצרים, וגם נלקחה בכח לבית פרעה ולבית אבימלך, ולא היו לה ילדים עד שהיתה זקנה ביותר, ואם כן איך שייך לומר עליה שכל שנותיה היו לטובה.

עוד יש לדקדק, מדנסמכה פרשת מיתת שרה לסיפור שידוכו של יצחק משמע שיש קשר ביניהם, ויש לדעת מה השייכות.

עוד יש להבין, דהנה אמרו חז"ל, ומביא זאת רש"י בפרשה (בראשית כד, יז) שעלו המים לקראת רבקה אמנו, וזו דרגה גבוהה, הרי שהיתה בעלת מדריגות, ויש להבין איך יכלה להגיע למדריגות כאלו בהיותה גרה בבית של רשעים בתואל ולבן, ולא כביתו של אברהם ויצחק שלמדו תורה וקיימו אותה.

עוד נאמר בפרשה (בראשית כד, טז) על רבקה אמנו "והנערה טובת מראה מאד בתולה ואיש לא ידעה" וגו', וכן נאמר גם על רחל אמנו (בראשית כט, יז) "ורחל היתה יפת תאר ויפת מראה", ומשמע שהתורה משבחת אותם מצד יפיין, ומשמע שמצד זה רצו האבות לישא אותם, כמו שמצינו שיעקב אבינו ע"ה התאמץ לישא את רחל מצד שהיתה יפת מראה יותר מלאה. וקשה שהרי נאמר (משלי לא, ל) "שקר החן והבל היופי אשה יראת ה' היא תתהלל", הרי שהיופי והחן הם הבל ושקר, ולא יתכן שהתורה תשבח אותם מצד היופי ושמפאת כך ירצו האבות לישא אותם.

-ב-

ויש לומר בביאור הדברים, בהקדם דברי הסה"ק שם משמואל (פרשת חיי שרה תרע"א, ד"ה בזוה"ק) וזל"ק: ידוע מזוה"ק דכל כמה שאדם הולך ומתרחק את עצמו מסט"א בא לעומתו לקדושה". ובאמת כן יש ללמוד מהגמ' עבודה זרה (יז). במעשה דרבי אלעזר בן דורדיא שהיה בעל עבירה גדול והגיע לשאול תחתית, וחזר בתשובה, ואיתא שם בגמ': "הניח ראשו בין ברכיו וגעה בבכיה עד שיצתה נשמתו, יצתה בת קול ואמרה רבי אלעזר בן דורדיא מזומן לחיי העולם הבא (וכו'), בכה רבי ואמר יש קונה עולמו בכמה שנים ויש קונה עולמו בשעה אחת,

ואמר רבי לא דיין לבעלי תשובה שמקבלין אותן אלא שקורין אותן רבי". הרי שעל ידי שפרש מטומאה יצא משאול תחתית ונהיה בעל מדריגות, עד כדי כך שבמקום לקרוא את שמו אלעזר בן דורדיא נקרא שמו "רבי" אלעזר בן דורדיא, והשמים קוראים רבי רק לבעל מדריגות רוחניות גדולות.

וממוצא הדברים אנו רואים יסוד גדול, שמדריגות אפשר להשיג לא רק על ידי עסק בתורה ובמצוות, אלא גם על ידי פרישה מטומאה ואיסורים, שמי שפורש מטומאה כאשר בא לידי ניסיון, זוכה להתעלות רוחנית ונהיה בעל מדריגות כמו מי שעוסק בתורה ומצוות. [ותמה אני על השם משמואל מדוע הביא מקור לדבר זה מספר הזוהר ולא מהגמרא]. אלא שיש חילוק בין מי שעוסק בצורה ומצוות ובין מי שמעלה על ידי שפרש מטומאה, שמי שעוסק בתורה ומצוות הוא מרגיש התעלות בנפשו, אך מי שמתעלה על ידי שפורש מן הטומאה אינו מרגיש התעלות זו, ולכן רבי אלעזר בן דורדיא מת, ואילו היה מרגיש ההתעלות שזכה אליה על ידי שפרש מן החטא לא היה מת.

והנה שרה אמנו היו לה נסיונות בבית פרעה המצרים ערות הארץ ובבית אבימלך, ועמדה בנסיונות אלו, וכן בשאר נסיונות שעברו עליה, ומטעם זה זכתה למדריגות גבוהות, ושפיר שייך לומר שכל שנותיה היו לטובה, כי דוקא על ידי הנסיונות הללו זכתה לטובה שעלתה במדריגות.

וכן היה גם אצל רבקה אמנו שנאמר בה שהיה "טובת מראה", וכמוכן שהיו לה נסיונות גדולות בדור פרוץ ובעל תאוות, ועמדה בהם, כמו שנאמר "ואיש לא ידעה", ועי"ז עלתה במדריגות, דוקא מפאת שגרה בבית של רשעים בתואל ולבן ופרשה מן הטומאה, ולכן התורה משבחת אותה בזה שהיתה טובת מראה, ואומרת התורה שעכ"ז שהיתה טובת מראה איש לא ידעה, וראיה שהמים עלו לקראתה, ומטעם זה רצה יצחק אבינו לישא אותה.

וכן היה גם אצל רחל אמנו שהיתה בתו של לבן הרשע ושמרה על עצמה, וזה הביאור במה שהתורה משבחת אותה שהיתה יפת תואר ויפת מראה ועכ"ז פרשה מן הטומאה וזכתה למדריגות גבוהות, וראיה למדריגתה הגבוהה מה שויתרה ללאה שזהו דרגה גבוהה, ומטעם זה רצה יעקב אבינו לישא אותה.

וזה הטעם שהאבות הק' רצו להתחתן עם יפת תואר, שעמדו בנסיונות והגיעו למדריגות גבוהות.

-ג-

ודבר זה הוא לימוד הלכה למעשה, בזמנים של היום של עקבתא דמשיחא, שאנו נמצאים בחשכת הגלות, והעולם מלא בזנות ופריצות והפקירות, והמכשירים הטמאים [מאשינקאל"ך] המורידים את האדם לשאול תחתית, ואם אדם שומר את עצמו, שומר את עיניו, שומר את מחשבותיו שלא לחשוב עניני עבירה, עומד בנסיונות ופורש מן הטומאה, הוא מתעלה וזוכה עי"ז להיות בעל מדריגות.

השי"ת יעזור שנזכה לפרוש מן הטומאה, ונזכה כבר לזמנים של מלך המשיח שיבער את הרע ויגאל אותנו שלא יהיו יותר נסיונות כאלו, ונזכה לבנין בית המקדש במהרה בימינו אמן.

לקבלת הגליון מידי יום רביעי למייל שילחו ל m0732951213@gmail.com